

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CONCZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki

Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
miejscowych i samiejscowych
Roznie Rb. 6.—
Półrocznie " 3.—
Kwartalnie " 1.50
Miesięcznie " 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa: Aleja II Nr. 52, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-aj do 8-aj wieczorem.
Rękopisów redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone i góry cenę, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie
W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8; Dom Handlowy L. i S. Metel i S-ka Krad. Prsed. 53.
Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116, w Moskwie L. i S. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweits,
w Warszawie Marszałkowska 120, w S-mowou B. Stadsyck, ul. Targowa Nr. 5.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-aj 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadastane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz

Reprezentantem „Głosca Częstochowskiego” na Besenowice i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Isidaw Stadozyk**, ul. Towarowa Nr. 5.

Reprezentację „Głosca Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Muhlke**. Tamże ogłoszenia do „Głosca Częstochow.”

Prenumeratę i sprzedaż „Głosca Częstochow.” w Dąbrowie p. Jan Dziekan, ulica Dębinki przy stacji D. Z. W. W. dom Szpigelmanna.

Prenumeratę na „Głosca Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **A. Nowakowski**.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedziele i święta od 3 po poł.

Oddział I. **New-Jork** (z natury); **Przemysł rybny** (z nat.); **Zanadto, łatwowierny** (komicz.). Oddział II. **Huzarska febra**; **Niegođziwy człowiek** (dramat). Oddział III. **Pszczoły i róże** (fantazja w kol.); **Dobroczylny młodzieniec** (komicz.); **Jak student został dziełkiem szewca** (komicz.).

Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łoży po 50 kop. Galebry 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze piątą połową.

Dyrektor **B. Zarzecki**.

Zawiadomienie.

Zatwierdzone przez Minist. Przemysłu i Handlu

Na wieczorne kursy handlowe dla kobiet

przyjmują się zapisy codziennie od 10-aj do 8-aj. Wykłady rozpoczną się w połowie Listopada. Zarządzająca Kursami **Z. Garztecka**.

1510-6-3

Lekarz dentysta Grejniec

przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
Aleja Nr. 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon Nr. 108.

Jan Szeffer jubiler, patrz ogł. ost. str.

Sala gimnastyki i fechtunku

St. KIFFERA w „Tivoli”
tanie Gabinet masażów, gimn. lecn. wyprostowywanie kręgosł. Poprtek, elektryzacja i t. p. Gimnastyka dla dzieci (szwedzka) codziennie.

Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych.

Wyborcy Stanów Zjednoczonych w Ameryki północnej rozstrzygnęli, kto w lutym roku przyszłego zajmie siedzibę w „Białym domu”, jako 27-my z rzędu prezydent potężnej republiki. Wprawdzie d. 3 bm. odbyły się tylko wybory „selektorów”, tj. wyborców, którzy dopiero

w styczniu roku przysz. przystąpią do wyboru prezydenta, niemniej jednak wybór Tafta, jako następcy Roosevelta, jest zapewniony. Na 488 wyborców wyszło z urny 305 zwolenników Tafta, którego też powitała prasa i opinia publiczna, jako prezydenta.

William Howard Taft liczy obecnie 51 lat życia, urodził się bowiem d. 15 września 1857 r. w Cincinnati, w stanie Ohio, jako potomek rodziny, która przed 200 laty przybyła do Stanów Zjednoczonych z Anglii. Ojciec jego był ministrem wojny za prezydentury Granta, a następnie ambasadorem w Włoszech i Portugalii. William Howard Taft, zostawszy w roku 1880 adwokatem, pozyskał sobie wkrótce liczna klientelę, obok tego zaś piastował po kolei wybitne urzędy z wyboru w Cincinnati. W r. 1892 zamianowany został sędzią związkowym stanu Ohio i wtedy dla swego taktu i obiektywności zjednał sobie szacunek, tylko robotnicy nie byli zadowoleni z jego stanowiska wobec strajków, zwłaszcza wobec strajku kolejowego w r. 1894. Po czterech latach zrzekł się tego urzędu i został w r. 1898 profesorem na wydziale prawniczym uniwersytetu w Cincin-

nat. Ale już w r. 1900 prezydent Mac Kinley zamianował go członkiem komisji dla wysp Filipińskich, a następnie pierwszym sekretarzem cywilnym Filipinów. Na tem stanowisku rozwiniął bardzo pożyteczną działalność, uspokoiwszy nową kolonię i utworzawszy tam drogę kultury i postępował na wszystkich polach. W roku 1904 został zamianowany sekretarzem stanu dla spraw wojskowych i urząd ten piastuje dotąd.

Taft zawdzięcza swoją świetną karierę przede wszystkim niezaprzeczenie wielkim swoim zdolnościom. Wszeczstronność jego umysłu jest wprost nadzwyczajną i z tego powodu nadano mu żartobliwy przydomek „General Milly Bill”, mniej więcej nasze wyrażenie: „majster do wszystkiego”. Szeroki pogląd na sprawę, obiektywność i takt towarzyski, a wreszcie energia i czysty charakter cechują nowego człowieka w Ameryce.

Taft, idąc za przykładem Roosevelta, będzie zwalczał zgnubną wprost działalność trustów. Ale w przeciwieństwie do Bryana, któryby trusty chciał zupełnie wyteplić, Taft uważa trusty za stały i nieunikniony czynnik ekonomiczny w życiu przemysłowym i ma starannie ograniczyć tylko ich tendencje monopolistyczne-zaborcze i bezwzględne wyzyskiwanie siabszych.

W polityce zagranicznej nowy prezydent jest stanowczym imperyalistą. Pragnie dla Sta-

Tragedja bałkańska.

Belgrad, w październiku.

Belgrad wre, Belgrad się burzy. Belgrad ogarnięty jest gorączką. Na placu Teatralnym tłumy; starcy, młodzieńcy, ludzie dojrzali, dzieci... kobiety, dziewczęta. Ze wszystkich ulic napływa wciąż nowa fala ludzi. A wszyscy mają oczy błyszczące, ruchy groźne, ze słów ich dąszy zemsta. Na ustach wszystkich jedno i to samo słowo: „wojna”.

Wieczorem, na tym samym placu, w gmachu teatru, wystawiła się sztuka patriotyczna. Co za szczególny kontrast! Lecz nie... Nie dorównują one nigdy temu wspaniałemu widowisku narodowemu, jakie rozgrywa się codziennie na zewnątrz teatru, tuż na placu Teatralnym, na innych placach i ulicach Belgradu. „Wojna i śmierć” — tragedia bohaterkiej bezsilności — oto nazwa tej sztuki. Tragedja niewielkiego, porzuczonego przez wszystkich ludu, przed którym rozwarła się obryzma paszcza wieloryba politycznego.

Miesiąc, dwa miesiące temu, najelekanym miastem na świecie był Konstantynopol. „Teraz ze wszystkich stron zjeżdżają się do Belgradu”, — powiada korespondent jednej z najbardziej rozpowszechnionych gazet wiedeńskich.

— Co ślaga tutaj tłumy? Melodramat,

odgrywany przez naród? Do Paryża udają się na rozegranie „Grand prix,” do Nizy — na karnewal, do Monachum — na sławne uroczystości narodowe w październiku. Do Belgradu jada, by popatrzyć na ostatnią sensacyjną sztukę półwyspu Bałkańskiego.

Straszna to tragedia walki o byt na szeroka skalę. Tragedja słabego, druzgotanego przez silnego.

Belgrad jest dziwnie niespokojnym, nerwowym miastem. Czuje się tu południe. Wyczuwa się wiekowe przynębnienie, przynębnienie przez dwie ciężkie prasy hydrauliczne — Austrję i Turcję. Czuj się wulkaniczny grunt półwyspu Bałkańskiego. Nawet ulice Belgradu, biegnące to w dół, to w górę, wijące się, polamane, są jakies niezwykłe, niemotmalne. A cóż dopiero ludzie, wijający się po tych ulicach! Wszyscy gestykulują. Tutaj nie chodzi, lecz biegną, pędzą. Tutaj nie rozmawiają, lecz krzyczą. Nawet derotkarze jeżdżą jakos dziwnie: trzaskają z bata, ćwiczą konie do krwi. Nieszczęsne zwierzęta biegną, jak szalone.

Takim jest Belgrad w swykiem czasie; można sobie z łatwością wyobrazić, co się teraz dzieje, gdy ogarnięty jest gorączką, cały wzburzony.

„Wojna i śmierć” — oto okrzyk, rozlegający się na każdym rogu.

Wojna! Bez względu na to, co będzie kosztować, jakikolwiek będzie jej rezultat.

Jest inne jeszcze słowo, powtarzające się co chwila: „śmierć”. Usłyszeć je można nie tyl-

ko na ulicach z ust starców, ludzi dojrzalych młodzieńców. Wymawiają je nienytko „gawroché” uliczn, z barwnymi kokardami na obdarłych czapkach; całe szkoły zapisują się na listy ochotników, w razie gdyby słabe sily ich wychowawców mogły na coś się przydać. Pensjonarki chcą peścić funkcje sióstr miłosierdzia. Te dzieci również oświadczaają, iż są na śmierć gotowe.

Oto wskakuje na trybunę niski, czarny, chudy popk. Oczy mu nabiegły krwią. Zdawałoby się, że to prorok, rzucający gromy przeciwko występkiwi. Lecz nie... Wzywa on skupczynę, by była gotową umrzeć za ojczyznę.

Po nim z za stołu przyzjadłego przemawia Luba Jowanowicz. Jest to męczyzna wspanialej postawy, o wielkiej, czarnej brodzie patryarchy. Usiłuje panować nad sobą i mówić spokojnie. Ale z głęboko osadzonych oczu jego padają wbrew jego woli błyskawice, rozpalające słuchaczy, a słowa płyną z duszy, jak z gorącego źródła. Słowa te znowią wzywają do śmierci, do gotowości oddania życia za ojczyznę.

Podnosi się adwokat Ribarac. Usta jego drgają nerwowo, nerwowo poruszają się w powietrzu palce, jakby szukały odpowiednich słów. Cóż to? On, nawykły do wypowiedziania na sądzie mów tak pięknych, tutaj zaledwie może przemawiać i znajdują jedno tylko słowo: śmierć.

Ale słuchacze zrozumieili je; podchwytają je ze łożmi w oczach. Pochwili ocala sala rozbrzmiewa jednym wielkim okrzykiem: „śmierć

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Detaliczna sprzedaż węgla kamiennego na korce z dostawą do domów, po cenach hurtowych.

Wykonywa: pmlki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchozące, od najwyszajszych do najwykwintlejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych pryma materiałów kamienia i drewna. Dekoracje domów od reki modelowane i wszelkie roboty sztukatorskie. Zakład podejmuje się wykonywać roboty w miejscowościach najbliższych, informacje, rysunki kosztorysy na życze żąda się

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzki Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Aleja III dof wstępu.

Teatr „KOSMOS“ II-ga Aleja № 20.

Wielkie Kinematograficzne przedstawienia.

Program: Oddział I. **Przysięga wierności** (tragedia); **Herolizm kobiety** (dramat). Oddział II. **Podróż w Wozzech Francji** (z natury); **Aroganckie zachowanie grubasa** (komiczne). Oddział III. **Tajemnica spirytyzmu** (bardzo kom.); **Cały świat w jednym pokoju** (bardzo kom.); **Wynalazek** (bardzo kom.).

Nad program. Niebawem w tutejszem mieście Sensacyjna Nowość 5 operacji raka słynnego paryskiego profesora Dojena. Dodatkowy bilet 10 kop.

Co tydzień zmiana programu.

Dyrekcja.

200,000. Cena 35—50 kop., 5 letnie. Hodowane własnym systemem, drzewka w 2 roku już owocują. Specjaliści i ogrodnicy usmali drzewka halinowskie za najlepsze w kraju. Polecam także słynne me róże (20—50 kop. szt.) by szczeplone i t. d. Jesienne zamawiania od 10 rubli otrzymuje 100 trunków (3 ruble) bezpłatnie. Upraszam nie łączyć drzewek mych z drzewkami pewnej firmy, reklamującej i sprzedającej stare gradem pobite i zraczone drzewka nie mające żadnej wartości. Ogrodnictwo „Halinów“ Władysława Zawady, Częstochowa, Szkoła № 20. Katalog bezpłatnie.

Najlepsza pora sadzenia.
Drzewka owocowe.

Dostać można w aptekach i skład. aptecz.

Cena pudełka rb. 1.

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. Fosmoza zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Mleczkowy pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia. Liczne opinie Pp. Lekarzy i Ordynatorów. Szpitali dołącza się do każdego pudełka. 1246 16—6

DLA KASZLĄCYCH I OSŁABIONYCH
ekstrakt i karmelki
„LELIWA“

w Warszawie, Zielna 21, Tel. 5954.
Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

Skład SUKNA i KORTÓW
M. KORNROT
w Częstochowie, Aleja I № 4.

W wielkim wyborze został zaopatrzony na sezon jesienny i zimowy w najlepszych gatunkach, pięknych materiałów krajowych oraz angielskich, na garnitury i palta, oraz na kostjmy damskie. Ceny bardzo przystępne. Polecając się łaskawym względem Sz. Publiczności. M. Kornrot.

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR“
w Częstochowie, III-cia Aleja № 50.
Telefonu Nr. 198.

Przy najrozleglejszym pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, willi, zakładów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokata kapitałów.

PRODUKTA Z SOLI NATURALNEJ DOBYWANEJ Z WODY

VICHY

ZNÓWIEL RZĄDU FRANCUSKIEGO

PASTILLES VICHY-ÉTAT 2 lub 3 po każdym jedzeniu ułatwiają trawienie.
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dla preparowania samemu wody alkalicznej i gazowej.

POŹCZOCHY. Pracownia pończoch i nadrabianie. Tanie bo w prywatnym mieszkaniu, Aleja II № 31 K. Kieczyńska.

Znany kucharz przyjmuje wszelkie obśtałunki po domach prywatnych. Ulica Jasnogórska № 40, Stanisław Sobierajski.

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

TELEFON № 9.

Poleca świeżo otrzymane towary:

Kawior Astrachański bez soli
Łosoś, Sigi i t. p. ryby wędzone. Sardynki, Auohovis, Kiki, Marynaty z ryb, Homary, Śledzie królewskie, Sery: Roquefort, Brie, Ziemny, Camombert, Śwajcarski, Litewski i inne. Owoce, Wędliny Litewskie, Konserwy z jarzyn, Buljon, Maggi wyborną przyprawę do sup i sosów oraz OGORKI NIEŻYŃSKIE w baryłkach po kopie.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

Wateę, wałki i kit
do OKIEN
POLECA
SKŁAD APTECZNY
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

CONSTIPATION
PILULES DE
CASCARA
MIDY
FRANCUSKI POPULARNY ŚWIET
przeciw
CHRONICZNE
OBSTRUKCJI
Dopa : 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem.
Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Pierwszorzędna
Chrześcijańska
PRACOWNIA
i MAGAZYN
wyrobów złotych, srebrnych i brylantowych
JANA SZEFLERA
(dawniej St. H. Grünmana)
Aleja II, dom Imicha № 16
w Częstochowie
POLECA:
wybór biżuterji złotej z drogiemi kamieniami, jako to: pierścionki, broszki, kolczyki, bransolety, brzołki krzyżki, tańczuszki damskie i męzkie, oraz platory stołowe i fantazyjne.
Przyjmuje się zlecenia na żetony medale pamiątkowe, monogramy, faksimile, i wogóle wszelkie obśtałunki w zakresie jubilerstwa wchodzące.
Ceny fabryczne.
1027 45—2

MASŁO
śmietankowe i potrawowe higienicznej parowej mlecarki z Lublina, oraz mleko, płacizny, jaja, miód, sery, grzyb, kompoty i t. d.
poleca TANI
Skład produktów wiejskich
„Zagon“
III Aleja № 48 w prawej ofiercie
Do wynajęcia wozów Teatralna 9. 1479—2
Zginęła przed trzema tygodniami Anna Kabała, chora na umyśle. Ktoś dziął da znać za wynagrodzeniem, ulica Iona 37, prosi mąż. 1517—3
Sprzedam tanio garnitur mebli srebrowych, z powodu wojskowości. Wzrost Stowarzyszenie Spożywcze w Katowicach 1523
Wielki wybór gotowych gorsetów od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetowa „JÓZEFY“
Częstochowa Al. III róg Szkoła dom p. Wnorowskiej.
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp. 1489

SKLEP
galanteryjny
z powodu wyjazdu sprzedam na dobrych warunkach z całym urządzeniem, oraz mieszkanie przy sklepie. Sklep w najlepszym punkcie. Egzystuje kilka lat. Wiadomość w Redakcji Gońca. 1460—10—1
Zakład stolarsko-rzeźbiarski Aleja I-sza Nr. 12 Adama Świeżego, przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres stolarstwa, oraz sprzedaje mebli. 1412—32—1

Do sprzedania
PIECYK naftowy „Mutador“ bardzo mało używany zobaczyć można w aptece W. Długosza II Aleja. 1497—3
Proszę zwrócić uwagę na naukę ciele tańców M. A. Łubieński udziela lekcji w gimnazjum rządowym w szkole im. Mickiewicza, a także na sali gimnastycznej i zbiorowo u siebie przy ul. Mieszajewskiej № 9, na mieście lub na wycieczce. 1489
Poszukuje się stołowników, Aleja II dom Imicha w oficynie m. 18. 1485